

Uien telen met Milieukeurmerk

Inhoudsopgave

1. ALGEMENE VOORWAARDEN CERTIFICERING.....	4
1.1 AANMELDING VOOR DEELNAME.....	4
1.2 ONDERSCHIED MILIEUKEURHOUDER OF DEELNEMER.....	4
1.3 TOEKENNING MILIEUKEUR.....	4
1.4 WIJZIGINGEN.....	5
1.5 BASISEISEN VOOR ALLE GEWASSEN.....	5
Registratie:.....	5
Aansluiting bij relevante wet- en regelgeving:.....	5
2. MILIEU-EISEN BEDRIJF EN GEWAS.....	6
2.1 BEMESTING.....	6
2.1.1 Bemestingsplan:.....	6
2.1.2 Stikstofbemonstering.....	6
2.1.3 Verliesnormen MINAS.....	7
2.1.4 Stikstofoverschotnormen.....	7
2.1.5 Aanvoer Dierlijke mest.....	7
2.1.6 Fosfaatgift of fosfaatoverschot.....	7
2.1.7 Keuring kunstmeststrooier.....	9
2.2 GEWASBESCHERMING.....	9
2.2.1 Gewasbeschermingsplan.....	9
2.2.2 Gewasbescherming.....	10
2.2.3 Het gebruik van kantdoppen op de veldspuit is verplicht.....	10
2.2.4 Verbod chemische grondontsmetting.....	10
2.2.5 Vliegtuig- en helikopterbespuiting.....	10
2.2.6 Toegestane bestrijdingsmiddelen.....	10
2.2.7 Toegestane hoeveelheid werkzame stof.....	11
2.2.8 Spaarmogelijkheden werkzame stof.....	11
2.3 PERCEELSRANDEN.....	11
2.3.1 Slotenschonen.....	11
2.3.2 Watergangen met teeltvrije zone.....	11
2.4 AFVAL.....	11
2.4.1 Vast afval.....	11
2.4.2 Spoelwater:.....	12
2.5 GRONDWATER.....	12
2.6 KEUZEMAATREGELEN.....	12
2.7 AANVULLENDE EISEN UIEN.....	12
2.7.1 Verpakking.....	12
2.7.2 Verkoop.....	12
2.8 INFORMATIE.....	13
2.8.1 Productinformatie.....	13
2.8.3 Eigen claims.....	13
2.9 TOEKOMSTIGE ONTWIKKELING.....	13
3. TOELICHTING CONTROLE VOOR MILIEUKEUR.....	14
3.1 BIJ DE CONTROLE BETROKKEN PARTIJEN.....	14
3.2 BEOORDELING VAN DE AANVRAAG.....	14
3.3 CONTROLE TIJDENS EN NA DE TEELT.....	15
3.3.1 Controle voorschriften.....	15
3.3.2 Kwaliteit.....	15
3.3.3 Fosfaat.....	15
3.3.4 Stikstof.....	16
3.3.5 Gewasbeschermingsmiddelen.....	17
3.3.6 Keuring spuitmachine en testen kunstmeststrooier.....	18
<i>Afstand tussen gewas en sloot</i>	18
3.3.7 Grondontsmetting.....	18
3.3.8 Afval.....	18
3.3.9 Informatie.....	18
3.3.10 Puntensysteem.....	18

BIJLAGE 1 TOELICHTING STIKSTOFNORM.....	19
BIJLAGE 2. LIJST VAN TOEGESTANE BESTRIJDINGSMIDDELEN VOOR UIEN.	22
<i>Groei regulatie</i>	22
<i>Schimmels</i>	22
BIJLAGE 3. PUNTENSYSTEEM MILIEUKEUR AKKERBOUWGEWASSEN EN VOLLEGRONDSGROENTEN.....	23

1. Algemene voorwaarden certificering.

In dit hoofdstuk zullen we kort samenvatten hoe u zich kunt certificeren voor Milieukeur. Hierbij besteden we aandacht aan de gewassen die in aanmerking komen voor Milieukeur, de certificaten die er zijn en aan welke (algemene) eisen moet worden voldaan.

1.1 Aanmelding voor deelname.

U kunt zich aanmelden met één of alle gewassen (gehele bedrijf). Toekenning van Milieukeur voor het gehele bedrijf is alleen mogelijk als al uw gewassen op de volgende lijst voorkomen. Indien een gewas niet op de lijst voorkomt zal de Stichting Milieukeur hiervoor eerst aanvullende eisen moeten opstellen alvorens u kunt deelnemen. U kunt zich tot uiterlijk maximaal 1 maand voor zaai- of plantdatum aanmelden. Een aanvraag voor al uw gewassen heeft betrekking op het gehele jaar (van 1 januari tot en met 31 december).

Tabel 1 lijst Milieukeur gewassen.

Akkerbouwgewassen	Groentegewassen
Aardappelen consumptie (incl. combiteelt)	Andijvie
Aardappelen pootgoed	Bloemkool/broccoli
Bieten (suiker en voeder)	Boerenkool
Gerst	Chinese kool
Graszaden	Erwten (inclusief conserven)
Maïs	Knolselderij
Tarwe (winter en zomer)	Krotten
Uien (incl. sjalotten)	Peen (wortelen)
Vlas	Peterselie
Witlof en cichorei (alleen de wortelteelt)	Prei
	Schorseneren
	Sla/ijssla
	Sluitkool (wit, rood, savooien, spits)
	Spinazie
	Spruitkool
	Stamslabonen/bruine bonen
	Tuinbonen/veldbonen

1.2 Onderscheid Milieukeurhouder of deelnemer.

U kunt zich zelfstandig aanmelden voor Milieukeur en Milieukeurhouder worden of u kunt zich aansluiten bij een andere Milieukeurhouder en deelnemer worden. Indien u deelnemer wordt is de Milieukeurhouder (ketenregisseur) verantwoordelijk voor uw deelname.

1.3 Toekenning Milieukeur.

U verkrijgt Milieukeur voor uw gewas(sen) indien u aan alle eisen voldoet. Naast Milieukeur op product is het voor de teler tevens mogelijk Milieukeur te verwerven voor de gehele akkerbouw- en/of vollegrondsgroenteteelt. Daarvoor moet alle agrarische producten aan de eisen voldoen. Indien een bedrijf ook andere agrarische producten produceert die aan Milieukeurcriteria voldoen kan men in aanmerking komen voor Milieukeur landbouw of Milieukeur tuinbouw.

U kunt ook in aanmerking komen voor Milieukeur akkerbouw, tuinbouw of landbouw als u door middel van andere Milieukeurcertificaten Milieukeur heeft voor al uw agrarische productie.

1.4 Wijzigingen.

Bij wijzigingen van wettelijke voorschriften (bij bijvoorbeeld gewasbeschermingsmiddelen) kan een tussentijdse wijziging van het certificatieschema noodzakelijk zijn.

1.5 Basiseisen voor alle gewassen.

Registratie:

- Voorraad, inkoop en verbruik van bestrijdingsmiddelen moeten voor het gehele bedrijf worden geregistreerd. Het verbruik (dosering, datum, volledige middelnaam of CTB-code) van bestrijdingsmiddelen moet per perceel op gewasniveau worden geregistreerd conform KPA registratie.
De registratie moet dagelijks worden bijgewerkt.
- Voorraad en inkoop van stikstof- en fosfaathoudende meststoffen (inclusief organische meststoffen) moet voor het hele bedrijf worden geregistreerd. Het gebruik van deze meststoffen (dosering, datum, volledig naam meststof) moet per perceel op gewasniveau worden geregistreerd.
De registratie moet dagelijks worden bijgewerkt.
- De data van de oogst van de gewassen dienen geregistreerd te worden.
- Registratie van klachten.
- De registraties dienen 5 jaar te worden bewaard.

Aansluiting bij relevante wet- en regelgeving:

Bedrijven worden gecontroleerd op de volgende wet- en regelgeving:

- De eisen van de wet Milieubeheer. Een bedrijf valt onder het Besluit Milieubeheer (AMvB) of is in het bezit van een milieuvergunning. Dit dient schriftelijk aangetoond worden.
- De regelgeving van het Hoofdproductschap Akkerbouw (conform KPA basiscertificaat) en het productschap Tuinbouw. Let met name op de regelgeving ten aanzien van reiniging verpakkingen; gebruik goedgekeurd zaaizaad; bestrijding winderosie; erosiebestrijding op hellingen.
- De eisen van het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij in de buitenste baan (14 meter) naast de sloot (van toepassing binnen de afstand van 14 meter vanaf de insteek van het talud.
Let met name op:
 - teeltvrije zone.
 - bezit van kantdoppen en driftarme doppen op de veldspuit met een minimale driftreductie van 50% (een nadere classificatie van kantdoppen en driftarme doppen volgt in 2001);
 - bezit van luchtondersteuning of hand gedragen spuitboom;
 - bezit van kantstrooivoorziening op de kunstmeststrooier;
 - regelgeving ten aanzien van spoelwater.
- Het in bezit hebben van een geldige licentie voor gewasbescherming.
- De spuitmachine moet zijn goedgekeurd door een SKL-erkende instantie. De keuring mag maximaal twee jaar oud zijn.
- De veiligheidstermijn voor gebruik van bestrijdingsmiddelen voor aanvang van de oogst.

2. Milieu-eisen bedrijf en gewas.

In dit hoofdstuk wordt het een en ander uitgewerkt over de milieueisen met betrekking tot het bedrijf en het gewas. In dit verslag zal de nadruk liggen op het gewas: uien.

2.1 Bemesting

2.1.1 Bemestingsplan:

U stelt een bemestingsplan op voor uw bedrijf waarmee u aantoont dat u aan de gestelde bemesting eisen kunt voldoen. Zie hiervoor het voorbeeld op pagina 5 en 6, waar zowel op gewasniveau als bedrijfsniveau een berekening staat.

Stikstof. In het bemestingsplan voor stikstof vermeldt u de:

- Totale aanvoer van stikstof uit organische- en kunstmest. Per ha en per perceel (vanaf de oogst van het voorgaande gewas).
- Berekende hoeveelheid werkzame stikstof uit de organische mest.
- Bodemvoorraad stikstof, indien gemeten.

Overschotnorm Tabel 2 (pagina 5). Toont de berekening van de voor uw bedrijf geldende stikstofnorm op basis van de tabel van Eck en Meijs. Dit geeft het maximaal acceptabele stikstofoverschot op bedrijfsniveau, 168 in het voorbeeld. Het werkelijk gerealiseerde overschot, berekend volgens de mineralenbalans staat in tabel 3. De afvoer is berekend door per gewas de verwachte opbrengst in tonnen te vermenigvuldigen met het gehalte aan stikstof/ton. Resultaat op bedrijfsniveau in het voorbeeld 93, ruim onder de norm. Verder dient het overschot kleiner dan of gelijk te zijn aan de verliesnorm voor MINAS. Anders dan de mineralenbalans werkt MINAS over kalenderjaren. In tabel 4 is daarom de ruimte berekend die er nog is voor aanvullende stikstofgiften, bijvoorbeeld in de vorm van organische mest op de stoppels, na verrekening van de geplande stikstofgiften in het voorjaar.

Fosfaat. De fosfaatbemesting is geregeld op basis van de Pw-getallen van de grond. In tabel 5 staat de hoeveelheid P₂O₅ die per perceel volgens plan wordt gegeven; zowel uit organische mest als via kunstmest (vanaf de oogst van het voorgaande gewas). Als aanvullende eis geldt dat het overschot, berekend volgens MINAS niet groter mag zijn dan de drempel voor het betalen van een heffing. Kunstmestfosfaat telt hierin niet mee. Voor zover de organische mest, vermeldt in het bemestingsplan, in de herfst voorafgaande aan de teelt wordt gegeven telt dit voor MINAS mee in het vorig jaar! De berekening staat in het bemestingsplan en toont de ruimte die er nog is voor aanvoer van fosfaat via organische mest in het najaar na verrekening van giften die reeds in het voorjaar zijn uitgereden, in het voorbeeld nul omdat de organische mest in het najaar is uitgereden.

2.1.2 Stikstofbemonstering.

De planning van de stikstofbemesting wordt gebaseerd op een N-mineraal monster per perceel, genomen in het voorjaar. Om betrouwbare stikstofgegevens te verkrijgen is minimaal één stikstofmonster per vijf hectares nodig. Indien meerdere (verschillende) voorvruchten zijn geteeld, zijn overeenkomstig meerdere stikstofmonsters nodig.

2.1.3 Verliesnormen MINAS.

Minimaal voldoen aan de Minas verliesnormen (forfaitaire berekening) voor stikstof en fosfaat op het hele bedrijf op basis van de aangifte. Voor 2002 en 2003 betekent dit per ha < 150 en 100 kg N-verlies en < 30 en 20 kg P₂O₅-verlies (Indien de afzet van het gewas plaats vindt voor de definitieve mineralenaangifte dient aan de MINAS-eisen te zijn voldaan op basis van de aangifte van het voorgaande jaar).

2.1.4 Stikstofoverschotnormen.

Keuze uit twee mogelijke stikstofnormen op het hele bedrijf (zie bijlage 1):

1. voldoen aan overschotnorm op bouwplanniveau gedifferentieerd naar gewas per teelt.

of

2. voldoen aan overschotnorm op bouwplanniveau, berekend volgens perceelsgericht bemestingsadvies van DLV (of een ander door SMK erkende instantie). Indien deze norm afwijkt van tabel 2 in bijlage 1 moet een onderbouwd verzoek aangevraagd en toegewezen zijn door SMK.

2.1.5 Aanvoer Dierlijke mest.

Indien dierlijke mest op de percelen wordt aangewend dient te worden voldaan aan de volgende aanvoernormen: maximaal 170 kg N per hectare en maximaal 85 kg P₂O₅ per ha. Indien u in de tweede helft van het jaar vóór 1 september dierlijke mest uit (laat) rijden, is het inzaaien van een groenbemester verplicht.

2.1.6 Fosfaatgift of fosfaatoverschot.

Ten aanzien van de fosfaatgift of fosfaatoverschot dient te worden voldaan aan (één van de volgende mogelijkheden)

1. Fosfaatgift of fosfaatoverschot.

De fosfaatgift of het fosfaatoverschot voor de percelen is gekoppeld aan P_w-getal waarbij naar een P_w-getal van 25-60 wordt gestreefd. Een bouwplanbenadering van de bemesting is alleen toegestaan voor de percelen met een P_w-getal onder de 60.

P_w<60

Op percelen waar het P_w-getal lager is dan 60, is maximaal de P-adviesgift toegestaan.

60<P_w<100

Op de percelen met een P_w-getal tussen de 60 en 100 geldt een fosfaatverlies van maximaal 0 kg P₂O₅ per ha per jaar (organische mest + kunstmest). Dit betekent dat de gift moet worden beperkt tot de onttrekking en bij uien is dat 47 kg P/ha.

P_w>100

Op de percelen met een P_w-getal hoger dan 100 geldt een fosfaatverlies van maximaal 0 kg P₂O₅ per ha per jaar (organische mest + kunstmest). Dit betekent dat de gift moet worden beperkt tot maximaal de onttrekking.

of

2. Keuze-optie fosfaatgift.

Voor alle percelen moet de aanvoer van fosfaat in evenwicht zijn met de afvoer inclusief de toegestane verliesnorm. Dit betekent voor uien het volgende:

Onttrekking: 47 kg P/ha
 P-verliesnorm: 30 kg P/ha (voor 2003: 20 kg P/ha)
 Bemesting (max.): 77 kg P/ha

Tabel 1. Bemestingsplan stikstof.

Perceel	Opp.	Gewas	Aanvoer kg N/ha					
			Org. Mest	Kunst mest	Totaal/Hectare	N-org werkz.	N-min	N-totaal Perceel
1	10	C.aard.	250	150	400	80	60	4000
2	10	S.biet	0	120	120	120	60	1200
3	5	W.tarwe	0	200	200	200	40	1000
4	5	Zaaiui	0	150	150	150	40	750

Tabel 2. Toegestaan overschot volgens AMK, gewogen op bouwplanniveau volgens Eck en Meijs.

Gewas	Oppervlakte	Overschot-norm/ha	Overschot totaal gewas	Gewogen/ha
C.aardappel	10	208	2080	69
S.biet	10	171	1710	57
W.tarwe	5	127	635	21
Zaaiui	5	125	625	21
		Norm bedrijf	5050	168

Tabel 3. Overschot volgens AMK volgens mineralenbalans.

Gewas	Aanvoer tot.	Afvoer	Overschot totaal gewas	Gewogen/ha
C.aardappel	4000	1650	2350	78
S.biet	1200	900	300	10
W.tarwe	1000	1000	0	0
Zaaiui	750	600	150	5
	6950	4150	2800	93

Tabel 4. Berekening stikstof-kwantum najaar volgens MINAS.

Oppervlakte totaal	30 ha	
Aanvoer kunstmeststikstof totaal	4450 kg	
Afvoer stikstof totaal (30 x 165 kg)	4950 kg	165 kg/ha
Overschot stikstof	- 500 kg	
Verliesnorm 2002 (30x 150 kg)	4500 kg	150 kg/ha
Ruimte voor stikstof in rest '02 maximaal	5000 kg	

Tabel 5. Bemestingsplan fosfaat, uitgedrukt in kg P₂O₅/ ha.

Perceel	Opp.	Gewas	Aanvoer kg P ₂ O ₅ /ha				Pw-getal
			Org. mest	Kunst mest	Totaal per ha.	Totaal perceel	
1	10	C. aardappel	250		250	2500	45
2	10	S.biet	0	30	30	300	30
3	5	W.tarwe	0	0	0	0	35
4	5	Zaaiui	0	30	30	150	35

Tabel 6. Berekening fosfaatruimte najaar via organische mest.

Oppervlakte totaal:	30 ha	
Afvoer P ₂ O ₅ totaal: (30x 65 kg)	1950 kg	65 kg/ha
Verliesnorm 2002 (30x 30 kg)	900 kg	35 kg/ha
Ruimte voor P ₂ O ₅ in 2002	2850 kg	

2.1.7 Keuring kunstmeststrooier.

Periodieke keuring van de kunstmeststrooier door een onafhankelijke instantie. De keuring mag op het moment van aanvragen van Milieukeur niet ouder zijn dan 4 jaar.

2.1.8 Cadmiumgehalte.

Het cadmiumgehalte van de fosfaatmeststoffen moet kleiner of gelijk zijn dan 20 mg. cadmium per kg. fosfaat, te bewijzen door een certificaat of een schriftelijke verklaring (ondertekend en gedateerd) van de leverancier, waaruit het cadmiumgehalte blijkt. Dit betekent dat de trippel en superfosfaat meststoffen niet kunnen worden toegepast tenzij de leverancier aantoont dat aan de eis wordt voldaan.

2.2 Gewasbescherming.

2.2.1 Gewasbeschermingsplan

In het gewasbeschermingsplan en bemestingsplan legt de teler vooraf voor de gewassen en het bedrijf als geheel vast hoe hij de gewasbescherming vorm gaat geven, zodat de gewassen en/of het bedrijf aan de eisen voldoet. Dit plan moet gebaseerd zijn op de beste mix van alle operationele maatregelen. Het gewasbeschermingsplan is gericht op het maximaal voorkomen van onkruiden, ziekten en plagen - de preventieve aanpak - met het doel de ongewenste milieueffecten van chemische gewasbescherming zo veel mogelijk terug te dringen en onafhankelijk te worden van de inzet van chemische bestrijdingsmiddelen.

Het voorkomen van onkruiden, ziekten en plagen komt tot uitdrukking op 3 niveaus:

- strategisch: bij de inrichting van het bedrijf (vruchtwisseling, bodembeheer, algemene bedrijfshygiëne, maar ook spoelplaatsen, slootkantenbeheer etc.)
- tactisch: bij de opzet van het teeltsysteem (raskeuze, bemesting etc.)
- operationeel: in de prognose voor de inzet van mechanische, biologische en/of chemische middelen voor de beheersing/bestrijding van onkruiden.

Een bedrijf dat de preventie aanpak hoge prioriteit geeft, start met goede bedrijfshygiëne. Met hygiënische maatregelen voorkomt de teler het ontstaan van bronnen voor besmetting (afvoer van gewasresten, gezond uitgangsmateriaal, bodemgezondheid). Daarnaast houdt de teler de plaag- en ziektedruk laag door zo veel mogelijk resistente rassen in de ruime vruchtwisseling te telen. In de gewasrotatie spelen granen en vanggewassen een rol als bodemsaneerders.

Ondergroei, tussenteelt, mengteelt, etc. beperken de verspreiding van bepaalde schimmelsfysio's door grotere afstand tussen vatbare planten. De optimale inrichting van het teeltsysteem bevordert de aanwezigheid van een gezond en sterk gewas dat minder gevoelig is voor ziekten en plagen.

2.2.2 Gewasbescherming.

Vruchtwisseling: teeltfrequentie en voorvrucht(en) spreekt voor zich.

Bodemziekten: U geeft aan welke bodemgebonden ziekten en plagen op het betreffende perceel (wellicht) voorkomen en op welke manier u met de problemen omgaat. Met name ook in de sfeer van de preventieve maatregelen.

Rassenkeuze: Naast de naam van het ras geeft u aan welke belangrijke resistenties het gekozen ras bezit. Bieten bijvoorbeeld Rhizomanie of Cercospora, aardappelen de AM-resistentie

Onkruidbestrijding: Zowel de mechanische bewerkingen die u volgens plan denkt uit te voeren als de chemische maatregelen.

Ziekten en plagen. Per ziekte of plaag die naar verwachting een rol gaat spelen in het gewas geeft u aan de eventuele schadedrempel die u gaat hanteren, de methode, het middel en de geschatte frequentie.

Loofddoding: Is als apart item opgenomen: welke methode, bij chemische loofddoding het middel, de verwachte dosering en frequentie

2.2.3 Het gebruik van kantdoppen op de veldspuit is verplicht.

Een nadere classificatie van kantdoppen en driftarme doppen volgt in 2001 (voor meer informatie, zie www.zibb.nl/landbouw/boerderij).

2.2.4 Verbod chemische grondontsmetting.

Een verbod op chemische grondontsmetting van de aangemelde percelen gedurende de laatste vier jaar. Een uitzondering hierop is mogelijk voor recent aangekocht land en gehuurd land voor zover u daar geen mogelijkheid hebt gehad om chemische ontsmetting door de vorige eigenaar te voorkomen.

2.2.5 Vliegtuig- en helikopterbespuiting.

Vliegtuig- en helikopterbespuitingen zijn in Milieukeurteelten niet toegestaan.

2.2.6 Toegestane bestrijdingsmiddelen.

1. Alleen de middelen die staan genoemd in bijlage 2 zijn toegestaan voor gebruik met eventuele beperkende voorwaarden bij gebruik. Op bedrijven die al hun gewassen aanmelden mogen middelen die niet voorkomen op deze lijst, niet op het bedrijf aanwezig zijn. Gewasbeschermingsmiddelen die plotseling verboden worden mogen niet langer dan een half jaar na het verbod nog op het bedrijf aanwezig zijn. Bij een aantal middelen verkrijgt u bij toepassing een strafpunt omdat deze middelen het criterium van 100 milieubelastingpunten overschrijden. Zie hiervoor het puntensysteem (bijlage 3).

2. Biologische middelen die door het CTB zijn toegelaten zijn opgenomen in de lijsten toegelaten bestrijdingsmiddelen. De middelen die vermeld staan in de regeling uitzondering bestrijdingsmiddelen zijn eveneens in Milieukeurteelten toegestaan.

2.2.7 Toegestane hoeveelheid werkzame stof.

De maximaal toegestane hoeveelheid werkzame stof die u kunt gebruiken voor uien wordt uitgedrukt in kg per hectare:

Toegestane werkzame stof/ha in kg:

- uien 13

LET OP:

- De maximaal toegestane hoeveelheid werkzame stof is exclusief minerale olie en uitvloeiers.
- Meegerekend worden de middelen voor zaaizaadontsmetting en die gebruikt worden tijdens de teelt tot en met de oogst. Bewaarmiddelen (alleen in de schuur) vallen buiten de kg norm, maar moeten wel op de lijst van toegestane middelen staan. Middelen die na de oogst worden gebruikt, worden toegerekend aan de volgende teelt. Dit geldt ook indien tussen 2 teelten het land gedurende bijvoorbeeld ½ jaar onbeteeld is.
- Alleen bij deelname hele bedrijf: voor stoppelbestrijding is op jaarbasis een extra hoeveelheid werkzame stof beschikbaar van 1 kg x 25% van het totale bedrijfsareaal.

2.2.8 Spaarmogelijkheden werkzame stof.

- De toegestane hoeveelheid mag maximaal 25% worden overschreden onder de voorwaarde dat die hoeveelheid op andere goedgekeurde Milieukeur hectares is gespaard.
- De gespaarde hoeveelheid mag ook worden bewaard voor gebruik in het volgende seizoen (het seizoen daarop). De gespaarde kilo's vervallen telkens na 2 jaar. Ook hier geldt dat de norm met maximaal 25% overschreden mag worden.

2.3 Perceelsranden.

2.3.1 Slotenschonen.

- Het schonen van sloten, slootoevers, taluds en de randen van aangemelde percelen mag niet chemisch worden uitgevoerd, maar moet door maaien gebeuren. Een uitzondering wordt gemaakt voor probleemkruiden, die pleksgewijs met rugspuit, spuitlans of onkruidstick met glyfosfaat, 2,4 D of MCPA mogen worden bestreden, mits wordt voldaan aan alle wettelijke voorschriften.
- Het maaien van slootkanten is verplicht.

2.3.2 Watergangen met teeltvrije zone.

- Op het aangemelde perceel moet langs watergangen (conform het Lozingenbesluit) een afstand van minimaal een halve meter en een halve rijafstand worden aangehouden bij uien.
- Voor uien moet een teeltvrije zone overeenkomstig het Lozingenbesluit worden gehanteerd.

2.4 Afval.

2.4.1 Vast afval.

1. Organisch en anorganisch afval scheiden en apart verwerken of afvoeren. Organisch afval, mag ook op het bedrijf zelf gecomposteerd worden.
2. Gescheiden inzamelen en afvoeren van de volgende anorganische afvalstromen, voor zover daar in de regio inzamelsystemen voor beschikbaar zijn: tuinbouwfolies en schermdoeken.
3. Gescheiden inzamelen en afvoeren van de volgende afvalstromen: glas, asbest, papier en chemisch afval.

2.4.2 Spoelwater:

Spoelwater van het reinigen van producten moet op het bedrijf zelf worden verwerkt (conform Lozingenbesluit).

2.5 Grondwater.

Indien grondwater op het bedrijf of op de aangemelde percelen of het gehele bedrijf wordt gebruikt is het behalen van minimaal 2 punten per perceel verplicht uit de volgende lijst van mogelijkheden:

- registreren verbruik;	1 punt
- beregenen op basis van beregeningsadviessystemen of actuele vochtmetingen met behulp van tensiometer of grondmonsters;	2 punten
- sproeiboom in plaats van beregeningskanon;	1 punt
- gebruik druppelaars;	2 punten
- afstellen beregeningsinstallatie (afgifte dopjes, verdeling m.b.v. maatbekers);	1 punt
- toepassing fertigatie;	2 punten
- vaste beregening (niet mobiel).	1 punt

2.6 Keuzemaatregelen.

In de bijlage keuzemaatregelen (zie bijlage 3 puntensysteem) kunt u met diverse maatregelen, waaruit u zelf kunt kiezen, punten scoren. Achter elke maatregel staat het aantal mogelijke punten dat u kunt scoren vermeldt. U kunt echter ook strafpunten scoren.

Om Milieukeur te verkrijgen dient u een positieve eindscore te bereiken voor de aangemelde gewassen (of voor het gehele bedrijf).

2.7 Aanvullende eisen uien.

2.7.1 Verpakking.

Een Milieukeurproduct moet op een milieuvriendelijke, herkenbare en aantrekkelijke wijze worden verpakt. Het gebruik van PVC of andere gechloreerde verpakkingsmaterialen is niet toegestaan. De kwaliteitsbewaking van producten met Milieukeur dient in de keten extra aandacht te krijgen.

2.7.2 Verkoop.

Voor elk gekozen afzetkanaal moet u als milieukeurhouder controleerbare afspraken over de logistieke waarborging maken met de controlerende instantie alvorens u Milieukeur op uw product mag communiceren. Goedkeuring van de controleur voorafgaand aan de verkoop is vereist en gebruik van uw uniek registratienummer is bij elke Milieukeuruiting verplicht.

2.8 Informatie.

2.8.1 Productinformatie.

- Indien een tekst over Milieukeur op de verpakking van het product geplaatst wordt, dient gebruik gemaakt te worden van de volgende tekst: “Dit product voldoet aan de Milieueisen die door Stichting Milieukeur zijn opgesteld”. Additioneel mag de certificaathouder de volgende tekst vermelden: “Stichting Milieukeur is een onafhankelijke organisatie, waarin vertegenwoordigers van consumenten-, producten-, detailhandel- en milieuorganisaties en de overheid deelnemen. Meer informatie over Milieukeur? Stichting Milieukeur, Postbus 17186, 2502 CD Den Haag, of www.milieukeur.nl”
- De kleur van het Milieukeurlogo is vrij (bij voorkeur zwart of donkerblauw PMS 2748).
- Het Milieukeurlogo heeft een minimale hoogte van 10 mm.
- Voor een correcte stand van het logo altijd rekening houden met de boven- en onderzijde. Bij verpakking of producten waarop het Milieukeur(logo) staat moet altijd het nummer van de Milieukeurhouder/-deelnemer (dat verkregen wordt van de certificatie-instelling) worden vermeld.
- Bij het nummer moet altijd de naam (of afkorting) van de certificatie-instelling vermeld staan.
- Op materiaal van Stichting Milieukeur staat geen nummer. Gaat dit materiaal mee in de verpakking moet het nummer alsnog ergens op het product vermeld staan.
- Indien een Milieukeurhouder/-deelnemer voor meer certificatieschema's Milieukeurhouder/-deelnemer wordt, kan de certificerende instelling dit onder hetzelfde nummer toestaan.

2.8.2 Bedrijfsinformatie.

- Indien de certificaathouder of de aangesloten deelnemers voldoen aan de eisen van Milieukeur akkerbouw of Milieukeur tuinbouw zijn ook Milieukeuruitingen (met vermelding van registratienummer) gerelateerd aan het productieproces van het bedrijf toegestaan (zie voorwaarde 4).

2.8.3 Eigen claims.

- Indien de Milieukeurhouder/-deelnemer andere (erkende) milieucclaims wenst te hanteren, dient te worden voldaan aan de Milieu Reclame Code en moet schriftelijke toestemming van Stichting Milieukeur (via de licentiehouder) aangevraagd en verkregen worden.

2.9 Toekomstige ontwikkeling.

- In het kader van ‘Zicht op Gezonde Teelt’ zijn bij de herziening wijzigingen mogelijk.
- Bij de herziening van het certificatieschema wordt de tabel met stikstofoverschotnormen herzien.
- Bij de herziening van het certificatieschema zullen de mogelijkheden voor opname van eisen ten aanzien van zware metalen nagegaan worden.

3. Toelichting controle voor Milieukeur.

3.1 Bij de controle betrokken partijen.

Indien de aanvrager van de Milieukeur een afzetorganisatie is (bijvoorbeeld handelshuis, afzetcoöperatie of telersgroep), kan deze worden ingeschakeld bij de controle. Dit kan wenselijk zijn vanuit oogpunt van efficiëntie en kostenbeperking. De afzetorganisatie verzamelt en controleert de administratie van de Milieukeurtelers en verzorgt de begeleiding en bijsturing. Daarnaast controleert ook de onafhankelijke certificerende instantie elke teler, waarbij de gehele bedrijfsvoering wordt gecontroleerd.

Tevens controleert zij de afzetorganisatie op het gebied van administratiesysteem, scheiding van productstromen, traceerbaarheid van producten, etc. De mate waarin een certificerende instantie controlewerkzaamheden kan uitbesteden aan de afzetorganisatie is afhankelijk van de kwaliteitsborging die de afzetorganisatie op dit punt kan bieden. De afzetorganisaties kunnen al op grond van hun eigen controles telers uitsluiten van de Milieukeurproductie; de certificerende instantie kan hen bestraffen als ze dat niet doen. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de beslissing of de Milieukeur wordt toegekend aan de afzetorganisatie ligt bij de door de Stichting Milieukeur aangewezen certificerende instantie. Zij beslissen op basis van hun controles bij zowel de afzetorganisatie als bij de telers. Daarnaast is het mogelijk dat een individuele teler als aanvrager optreedt. In dat geval zal de onafhankelijke certificerende instantie de algehele controle van de teler op zich nemen.

3.2 Beoordeling van de aanvraag.

Een bedrijf (afzetorganisatie of individuele agrariër) dat zich aanmeldt moet aantonen dat hij naar verwachting aan de eisen zal voldoen en de gegevens kan aanleveren die nodig zijn voor de controle.

Door de teler te leveren gegevens zijn:

- Naam, adres etc.
- Bedrijfsoppervlakte, teeltplan voor het gehele bedrijf, plattegrond van het bedrijf waarop is aangeduid welke gewassen op welke percelen worden geteeld en op welke percelen (= kadastrale eenheid) voor Milieukeur wordt geteeld.
- Totaal aantal Sbe.
- Bemestingsplan en gewasbeschermingsplan.
- De voorraad stikstof- en fosfaatmeststoffen en bestrijdingsmiddelen op het bedrijf.
- Het Pw-getal van de desbetreffende percelen.
- Keuringsbewijzen van spuitmachine en kunstmeststrooier.
- Registratiegegevens uit voorgaande jaren waaruit bijvoorbeeld blijkt dat de laatste jaren geen grondontsmetting op het desbetreffende perceel heeft plaatsgevonden.
- Eventueel benodigde aanvullende gegevens.
- Gehanteerd logistiek borgingssysteem.

Door de afzetorganisatie te leveren gegevens zijn:

- Naam, adres etc.
- Systeem voor controle van de aangesloten Milieukeurtelers + resultaten van die controles.
- Gehanteerd administratiesysteem voor de Milieukeur.
- Gehanteerd logistiek borgingssysteem voor de Milieukeur (scheiding van productstromen e.d.).

De controle-instantie beoordeelt op basis van de geleverde gegevens of de deelnemer wordt toegelaten en naar verwachting aan de eisen zal worden voldaan.

3.3 Controle tijdens en na de teelt.

Vervolgens wordt tijdens en na de teelt gecontroleerd of de teelt en de verdere verhandeling ook werkelijk steeds aan de eisen voldoet en heeft voldaan. De certificerende instantie staat borg voor:

- a. Administratieve controle (telers en afzetorganisaties).
- b. Controle middels bedrijfsbezoeken (telers en afzetorganisaties).
- c. Controle door het nemen van representatieve monsters.
- d. Melding van een overtreding door de teler. (Na melding vervalt het recht op Milieukeur. Indien geen melding wordt gemaakt en er wel overtredingen worden gevonden is uitsluiting van toekomstige deelname aan de orde.)

Bij overschrijding van een norm of voorschrift kunnen diverse sancties worden genomen, variërend van een waarschuwing, intrekking van het recht het keurmerk te voeren, publiciteit of boete.

3.3.1 Controle voorschriften.

De controlemethoden en -frequentie zijn afgeleid van de eisen en worden door de Stichting Milieukeur bepaald en uitgevoerd door de certificerende instantie die de Stichting Milieukeur heeft aangewezen.

3.3.2 Kwaliteit.

Voldoen aan de wettelijke normen ten aanzien van residuen.

De analyses die voor Milieukeur worden uitgevoerd, voldoen aan de volgende eisen:

Residuen van bestrijdingsmiddelen: door een STER-laboratorium, dat voor de desbetreffende analyse geaccrediteerd is.

3.3.3 Fosfaat.

- a. Controle bemestingsplan
- b. Bij de aanvraag van de Milieukeur moet het Pw-getal van het perceel worden opgegeven. Daarvoor dient een kopie van de volledige gegevens van het grondonderzoek te worden overlegd. De bemonstering mag maximaal vier jaar geleden hebben plaatsgevonden. Indien er sprake is van een vast bouwplan van 1 op 5, mag dit vijf jaar zijn.

- c. Voorraad en inkoop van fosfaathoudende meststoffen (inclusief organische meststoffen) op het gehele bedrijf moet worden geregistreerd. Cadmiumgehalte van de gebruikte fosfaatmeststoffen moet worden aangetoond. Het gebruik van deze meststoffen op de percelen waarop gewassen voor de Milieukeur worden geteeld, moet per perceel op gewasniveau worden geregistreerd.
- d. Als fraude wordt vermoed, bijvoorbeeld verwisseling van gegevens tussen percelen, kan een extra bemonstering op Pw-getal worden uitgevoerd. Bij bewezen fraude zijn de kosten van deze extra bemonstering voor rekening van de teler; in het andere geval zijn de kosten voor de certificerende instantie.

Monstername voor Pw-getal.

Frequentie:	1 x per rotatie, minimaal 1 x per 5 jaar. Indien vaker wordt gemeten mag het gemiddelde worden genomen.
Tijdstip:	teelt periode tussen twee gewassen, niet binnen zes weken na een organische mestgift.
Bemonsteringsdiepte:	0-25 cm. afhankelijk van de bewerkingsdiepte.
Aantal steken per monster:	40 steken.
Type boor/wijze van boren:	bouwlandboor met guts van 30 cm.
Verdeling steken over perceel:	in minimaal 5 slagen, zigzag over het perceel.
Maximale grootte perceel:	10 ha.
Voorwaarden perceel:	bodemgesteldheid, bodemsamenstelling en hoogteligging ongeveer gelijk; niet meebemonsteren: kopakkers, perceelranden, waterkanten, slechte stukken, kuilen en bulten, slootranden, delen langs weg of dijk.
Wijze bij verpakken monster:	verliezen of verontreiniging moeten worden voorkomen.

Analysemethode.

1 deel grond schudden met 60 delen demi water van 20°C; spectrofotometrische bepaling van P2O5 met behulp van molybdaatblauwkleuring.

3.3.4 Stikstof.

- a. Controle bemestingsplan
- b. Een maximale stikstofoverschot berekend volgens methode in bijlage 1.
Berekeningsmethode N-overschot volgens Werkboek Mineralenbenutting/Akkerbouw, uitgave DLV, CLM en IKC, dit inclusief depositie.
- c. Voorraad en inkoop van stikstofhoudende meststoffen (inclusief organische meststoffen) moet voor het gehele bedrijf worden geregistreerd. Het gebruik van deze meststoffen op de percelen moet op gewasniveau worden geregistreerd.

- d. Er moet van elk perceel een N-monster in het voorjaar genomen zijn. Uitgangspunt is één monster per 5 hectare, tenzij toestemming is verleend voor een groter oppervlakte. Indien meerdere (verschillende) voorvruchten zijn geteeld zijn overeenkomstig meerdere stikstofmonsters nodig. De teler moet de uitslag van dit monster gebruiken bij zijn planning van de stikstofbemesting.
- e. Controle op berekening stikstofoverschot na afloop teeltseizoen:
 - Of de voor het totale bedrijf opgegeven stikstofbemesting klopt met de verandering in voorraad en de volgens de boekhouding ingekochte hoeveelheid.
 - Of de opgegeven opbrengsten (voor berekening van de afvoer) kloppen met de boekhouding van de reeds geoogste en afgeleverde producten en of redelijke inschattingen zijn gemaakt van de opbrengsten van nog niet afgeleverde producten.
 - Of het stikstofoverschot op het bedrijf op de juiste wijze is berekend (dat betekent bijvoorbeeld ook dat het al dan niet toepassen van een vlinderbloemige groenbemester moet worden gecontroleerd).
 - Of het stikstofoverschot voldoet aan de norm.
 - Metingen: of in het voorjaar een N-monster is genomen.

3.3.5 Gewasbeschermingsmiddelen.

- a. Controle inkoop, voorraad en gebruik gewasbeschermingsmiddelen
- b. Registratie van bestrijdingsmiddelen per gewas op perceelsniveau voor alle percelen, met dosering, datum, volledige naam.
- c. Berekening juiste hoeveelheid werkzame stof per gewas
- d. Berekening strafpunten per gewas
- e. Toegestane bestrijdingsmiddelen zijn vermeld in bijlage 2 en alle andere middelen zijn niet toegestaan voor Milieukeur.
- c. Tijdens en na de teelt vindt controle plaats.
 - Of er aanwijzingen zijn dat andere middelen zijn gebruikt dan in de registratie staan vermeld (de inhoud van de bestrijdingsmiddelenkast, waarnemingen in het veld, informatie van de teler).
 - Of bij het spuiten driftarme doppen zijn gebruikt en langs watergangen en perceelsranden een kantdop is gebruikt.
 - Als verdenking bestaat dat een niet toegestaan middel is gebruikt of niet toegestaan gebruik voor de hand ligt: residubepalingen in het gewas of in de bodem, analyse van monsters uit de spuittank. Er moet worden geanalyseerd op aan- of afwezigheid van het desbetreffende middel. Analyses moeten worden uitgevoerd door een STER-laboratorium. Bij bewezen overtreding zijn de kosten van de bepaling voor rekening van de teler; in het andere geval zijn de kosten voor de certificerende instantie, die daarvoor een bepaalde "vrije ruimte" in het controlebudget heeft gereserveerd.
 - Naast metingen bij verdenkingen of specifieke omstandigheden zullen ook standaard of steekproefsgewijs metingen worden uitgevoerd.

3.3.6 Keuring spuitmachine en testen kunstmeststrooier.

Frequentie: standaard één keer in de vier jaar voor kunstmeststrooier en één keer in de twee jaar voor spuitmachine.

Uitvoering door: voor de spuitmachine: een door de SKL erkende instantie.
voor de kunstmeststrooier: een voor keuring van kunstmeststrooiers erkende instantie.

Controle: kopie van het keuringsrapport controleren op datum en resultaat.
controleren van sticker op de spuitmachine en kunstmeststrooier.

Afstand tussen gewas en sloot.

Controle door middel van bedrijfsbezoek.

Slootkant- en perceelsrandbeheer

Controle door middel van bedrijfsbezoek.

3.3.7 Grondontsmetting.

Controle:

- Of chemische grondontsmetting is geregistreerd en of aan de norm is voldaan.
- Bij de Plantenziektenkundige Dienst of de laatste vier jaar een vergunning voor chemische grondontsmetting is verleend.
- Niet meer toegestaan.

3.3.8 Afval.

Controle op wijze van afvalbeheer (visueel, mondelinge informatie teler e.d.).

3.3.9 Informatie.

Controle op juist gebruik logo.

3.3.10 Puntensysteem.

Controle op genomen maatregelen en juiste berekening punten.

Bijlage 1 Toelichting stikstofnorm.

Aansluiting bij MINAS.

De mineralenregelgeving volgens MINAS is sinds kort ook voor akkerbouwers van kracht. Het omslagpunt voor heffingen geldt, voor boeren die telen voor de bedrijfsmilieukeur, als norm waaraan minimaal moet worden voldaan. Deze norm is een verliesnorm op bouwplanniveau zonder onderscheid naar gewas (Wijziging van de meststoffenwet 1996). Verliezen zijn exclusief mineralisatie, depositie en stikstofbinding. Voor het mineralenverlies mag de boer werken met de norm van Minas: stikstof 150 en fosfaat 35 kg per ha. Deze norm is gebaseerd op kalenderjaar en kan worden gecontroleerd op basis van de aangifteformulieren.

De akkerbouwer of vollegrondsgroenteteler die teelt voor de bedrijfsmilieukeur moet daarnaast kiezen uit twee mogelijke stikstofnormen, die beide in deze bijlage worden beschreven. Deze norm is gebaseerd op het jaar vanaf de oogst van het voorgaande gewas.

1. Voldoen aan overschotnorm op bouwplanniveau gedifferentieerd naar gewas per teelt.
2. Voldoen aan overschotnorm via perceelsgericht bemestingsadvies van DLV of andere erkende instantie waarmee ook aan de SMK overschotnorm wordt voldaan of aan een andere norm die is verkregen door een goed onderbouwd verzoek dat is aangevraagd en toegewezen.

1. Overschotnorm op bouwplanniveau gedifferentieerd naar gewas.

In tabel 8 staan voor een paar gewassen de overschotnormen, op basis van de cijfers van Eck & Meijs (1995), weergegeven voor twee scenario's:

- met gebruik van dierlijke mest;
- zonder gebruik van dierlijke mest.

Met behulp van de overschotnormen uit de tweede tabel kan de boer samen met de controlerende instantie voor zijn specifieke bouwplan de stikstofoverschotnorm berekenen. Voor de afvoer mag de boer een redelijke inschatting maken van de opbrengsten zolang de producten nog niet zijn geoogst en/of afgeleverd. Bij wijze van voorbeeld geven wij in tabel 7 van een bouwplan de N-overschotnorm als een gewogen gemiddelde (berekend met behulp van tabel 8).

Tabel 7. Voorbeeld van bouwplan en stikstofoverschotnorm in kg N per ha per jaar voor milieukeur (zowel voor bedrijf als gewas).

Bouwplan (1:1:1:1)	Met maximaal gebruik van dierlijke mest	Met uitsluitend kunstmest
--------------------	---	---------------------------

aa-wt-sb-uien	158	82
---------------	-----	----

- aa = aardappel, wt = wintertarwe, sb = suikerbiet.

De rekenformule: het stikstofoverschot voor bouwplan aa-wt-sb-uien = aantal ha-aa x overschot-aa + aantal ha-wt x overschot-wt + aantal ha-sb x overschot-sb + aantal ha-uien x overschot-uien, gedeeld door totaal aantal ha-bouwplan.

Tabel 8 Stikstofoverschotnormen in kg N/ha.

Gewassen	Met gebruik van dierlijke mest	Met uitsluitend Kunstmest	Afvoer per ton vers product	
			Hoofdproduct	Bijproduct
Suikerbieten	171	85	1,5	3
Uien	125	46	2,0	
Aardappel	208	122	3,3	
Wintertarwe	127	74	20	5

2. Perceelsgericht bemestingsadvies van DLV.

De boer mag ook de stikstofoverschotnorm berekenen met behulp van de DLV, volgens de methode ‘perceelgericht bemestingsadvies’. Indien de norm afwijkt van tabel 8, moet onderbouwd verzoek worden aangevraagd en toegewezen.

VOORBEELD ADVIES STIKSTOFBEMESTING 2002.

Teler:

Perceel: **Ha.:** **Ras**

Perceelsgegevens: N-min 0 - 60 cm: kg/ha

Voorraad	< 20	20 - 40	> 40	<input type="text"/>
	+ 20 kg	0 kg	- 20 kg	

Type ras / vroegrijpheid.

Vroeg	+ ... kg	<input type="text"/>
Middenvroeg	+ ... kg	<input type="text"/>
Middenlaat	+ ... kg	<input type="text"/>
Laat	+ ... kg	<input type="text"/>

Zaaitijdstip.

2 ^e helft maart	+ .. kg	<input type="text"/>
1 ^e helft april	+ .. kg	<input type="text"/>
2 ^e helft april	0 kg	<input type="text"/>
1 ^e helft mei	- .. kg	<input type="text"/>
2 ^e helft mei	- .. kg	<input type="text"/>

Profielopbouw, diepte beworteling.

< 30 cm	30 - 50 cm	> 50 cm	<input type="text"/>
+ .. kg	0 kg	- .. kg	

% Afslibbaar.

< 15%	15% - 25%	25% - 35%	> 35%	<input type="text"/>
+ .. kg	+.. kg	0 kg	- .. kg	

Organische stofgehalte.

..... % O.S. Voor elke procent boven 2½ %, 20 kg aftrek

Teeltfrequentie.

1 op 3	1 op 4	> 1 op 5	> 1 op 6
+ ..kg	0 kg	- .. kg	- .. kg

Voorvrucht.

(schraal)	(normaal)	(rijk)
witlof / gerst / w. wortelen	w. tarwe / suikerbieten / aardappels	knolselderij
.....
+ .. kg	0 kg	- .. kg

Algemene structuur.

Slecht	Matig	Normaal	Zeer goed
+ .. kg	+ ..kg	0 kg	- .. kg

Dierlijke mest.

Datum	Hoeveelheid	Soort	Nalevering / ton
.....

Minimale gift 100 kg N

- Maximale gift • vroege rassen 150 kg N
 • midden vroege rassen 300 kg N
 • midden late rassen 250 kg N
 • late rassen 200 kg N

STIKSTOFADVIES

Bijlage 2. Lijst van toegestane bestrijdingsmiddelen voor uien.

Werkzame stof	Merksnaam o.a.	Max. dosering per ha in kg of ltr.	Gr. a.s. per max. dosering	Aanwijzingen	Straf- punten
Onkruid voor opkomst					
Glufosinaat- ammonium	Finale SL 14	4,0	600	alleen van 01-03 tot 01-09	1
Glyfosaat	Roundup	4,0	1440		
Pendimethalin	Stomp	2,5	1000		1
Onkruid na opkomst (* zaaiui + plantui)					
Ioxynil	Actril	2,0	400		
Pendimethalin	Stomp	2,5	1000		1
Bentazon	Basagran	1,5	720	alleen van 01-03 tot 01-09	
Chloorprofam	Chloor-IPC	6,0	2400		
Grassen na opkomst					
Carbeetamide	Legurame vlb.	7,0	2100	alleen zaaiui en 1 ^e jaars plantui	
Cycloxiidim	Focus Plus	6,0	600	alleen van 01-03 tot 01-09	
Fluazifop-P-butyl	Fusilade	3,0	375	alleen van 01-03 tot 01-09	
Insecten					
Deltamethrin, 2,5%	Decis	0,4	10	tabakstrips, preimot, uienmineervlieg	
Dimethoaat, 40%	Dimethoaat	1,0	400	uienmineervlieg alleen van 01-03 tot 01-09	
S.I.T.				steriele mannetjes techniek	
Pyrethrinen	Spruzit	4,0	250		
Groei-regulatie					
Ethefon	Cerone	3,0	1440		
maleïne hydrazide	Royal MH SG	3,75	2287	alleen van 01-03 tot 01-09	
Schimmels					
Fluazinan	Shirlan Flow	0,4	200		
Iprodion	Rovral Aquaflo	1,0	500		
Kresoxim-methyl	Kenbyo	0,4	200	alleen zaaiuien	
Zaai-zaad ontsmetting of zaadcoating: alle wettelijk toegelaten middelen toegestaan					

Bijlage 3. Puntensysteem Milieukeur akkerbouwgewassen en vollegrondsgroenten.

Voor Milieukeur dient minimaal een positieve score te worden behaald in dit puntensysteem berekend als totaal voor het bedrijf of voor elk aangemeld gewas. De punten en strafpunten worden toegekend per hectares gewas.

Het puntensysteem omvat de volgende onderdelen:

1. Beginscore voor het bedrijf op basis van de gewassen

Elk bedrijf begint met een aantal punten, afhankelijk van de gewassen die het bedrijf teelt.

Groep 1: bieten, boerenkool, consumptieaardappelen, erwten, gerst, graszaden, krotten, maïs, schorseneren, spinazie, stamslabonen, tarwe, tuinbonen, vlas, cichorei en witlof (wortelteelt). Gewassen uit deze groep krijgen per ha 2 punten.

Groep 2: andijvie, bloemkool, broccoli, chinese kool, knolselderij, peen, peterselie, pootaardappelen, prei, sla/ijssla, sluitkool, spruitkool, uien. Gewassen uit deze groep krijgen per ha 5 punten.

Voor de hectares braak gelden geen punten.

2. Strafpunten voor elk gewas voor toepassing van milieukritische middelen (en perceel indien gewas over meerdere percelen is verspreid)

Voor een milieukritische toepassing worden per ha 1 of 2 punten afgetrokken. Zie hiervoor de bijlagen met toegelaten middelen. (middelen met meer dan 100 en minder dan 1000 milieubelastingpunten (mbp) voor waterleven, bodemleven of uitspoeling hebben 1 strafpunt en middelen met meer dan 1000 mbp hebben 2 strafpunten). Het aantal strafpunten dient als volgt berekend te worden: Het totaal verbruik gedeeld door de etiketdosering (dit dient altijd naar boven te worden afgerond) vermenigvuldigt met het aantal strafpunten.

Let op: Een strafpunt voor milieukritische middelen wordt niet toegekend als het middel aantoonbaar en controleerbaar onder de 100 milieubelastingpunten blijft door middel van:

- Aantoonbare gebruik van het MLHD systeem. (informatie over het MLHD-systeem is te verkrijgen via teeladviseurs of via Plantresearch International in Wageningen)
- Aantoonbaar omdat het éénmalige bespuiting van het middel is op het gehele bedrijf.
- Er geen oppervlakte water in de nabijheid (binnen 14m van de insteek van het talud) is.

3. *Maatregelen waarmee extra punten voor elk gewas of uw bedrijf mogelijk zijn:*

3.1 *Extra emissiebeperkende maatregelen per hectare gewas (= perceel).*

In totaal is per hectare gewas maximaal 7/7 punten te behalen. 3/7 voor de spuitapparatuur. 1/7 voor vanggewas of windscherm en 3/7 voor spuitvrije zone.

Emissiebeperkende maatregelen	punten (per ha gewas)
- rijenspuit voor minimaal 80% van alle toepassingen	3/7
- overkapte beddenspuit voor minimaal 80% van alle toepassingen	3/7
- luchtondersteuning voor minimaal 80% van alle toepassingen	2/7
- overkapte spuitboom voor minimaal 80% van alle toepassingen	2/7
- afgeschermd spuitboom voor minimaal 80% van alle toepassingen	2/7
- handgedragen spuitboom die neerwaarts en niet in de richting van de sloot wordt gericht (rugspuit, strijker, potatokiller etcetera) voor minimaal 80% van alle toepassingen	2/7
- combinatie van hiervoor genoemde technieken voor minimaal 80% van alle toepassingen	2/7
- vanggewas op teeltvrije zone of windscherm, tenminste even hoog als spuitboom	1/7
- extra spuitvrije zone (boven minimale Milieukeur of Amvb-zone):	
- 75 cm	1/7
- 150 cm	2/7
- 225 cm	3/7

3.2 *Gebruik van duurzame energie*

Een bedrijf kan punten scoren met het aandeel van het gebruik van groene stroom (van het net, windmolen of zonnecellen) in de totale stroom behoefte van het bedrijf. De puntenscore berekent u als volgt:

- 10-25 % geeft 0,05 punt/ha gewas
- 25-50 % geeft 0,10 punt/ha gewas
- 50-75 % geeft 0,20 punt/ha gewas
- 75-100 % geeft 0,30 punt/ha gewas

3.3 Maatregelen voor natuur- en landschapsbeheer

Een bedrijf kan ook punten scoren met maatregelen op het vlak van natuur- en landschapsbeheer. Deze punten zijn gescheiden in een deel dat gebonden is aan het gewas waar de maatregel is genomen en een deel dat geldt voor het bedrijf.

Deze score is mogelijk met elk van onderstaande maatregelen:

- Natuurbevorderend perceelrand- en slootkantbeheer op een permanente perceelszone van minimaal 1,5 meter: verschralingmaatregelen en/of inzaaien bloemenmengsels. Dit levert 0,25 punt/ha gewas.
- Maatregelen die de aanwezigheid van natuurlijke vijanden bevorderen, bijvoorbeeld gewassen in de teeltvrije zones, houtwallen en/of windsingels. Dit levert 0,25 punt/ha gewas.

De bedrijfsgebonden punten berekent u als volgt (ook te behalen bij deelnemers 1 of meerdere gewassen):

- Plaatsen van valken- en uilenkasten of nestbeschermers voor weidevogels. Dit levert 0,1 punt/ha gewas.
- Het bedrijf heeft een bedrijfsnatuurplan, opgesteld door een onafhankelijke instantie. Het plan bevat minimaal de doelen en een planning van maatregelen. Dit levert 0,2 punt/ha gewas.

Voorbeeld berekening Bedrijf

- a. Startpunten:
Bij bouwplan: aardappelen 20 ha, tarwe 10 ha, suikerbieten 20 ha, uien 10 ha = 60×2 punten = 120 punten.
- b. Strafpunten:
aardappelen: $2 \times \text{Curzate op } 20 \text{ ha} = 2 \times 20 \times 1 = 40$ strafpunten
suikerbieten: $1 \times \text{Bavistin op } 20 \text{ ha} = 20 \times 2 = 40$ strafpunten
tarwe : geen
uien : $1 \times \text{Stomp op } 10 \text{ ha} = 10 \times 1 = 10$ strafpunten
Totaal : 90 strafpunten
- c. punten:
- extra spuitvrije zone van 150 cm op de helft van het areaal (30 ha): $2/7 \times 30 \times 1 = 8$ punten
- gebruik van groene stroom voor 100% van het verbruik: $60 \times 0,3 = 18$ punten
- bedrijfsnatuurplan: $60 \times 0,2 = 12$ punten
Totaal score: $120 - 90 + 38 = 68$ punten

Voorbeeld berekening Gewas

- a. Startpunten:
Aangemeld 10 ha uien = 10×2 punten = 20 punten
- b. Strafpunten:
 $1 \times \text{Stomp op } 10 \text{ ha} = 10$ strafpunten
- c. punten:
- luchtondersteuning (volledig) = $2/7 \times 10 \times 1 = 3$ punten
- Totaalscore: $20 - 10 + 3 = 13$ punten*